

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
löny a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Teljes K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

Hirdetési díj:

Négy hűbős petit sorért 75 kr. Nagyobb
terjedelmű és többszöri hirdetések alkü
szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyg-
díj minden külön bejegyzésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlás aora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit aora
50 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

Kossuth-politika.

(Cs. A.) Bár a nagy Hontalan mel-
lett leplezetlenül tüntetett csaknem az
egész nemzet, mégis mindenütt felhang-
zott a Kossuth-nóta mellett a dynasztia
iránti hűség kifejezése, és mindenütt ül-
takoztak és tiltakoztak az ellen, mintha
nem dynasztikus nemzet volnánk.

Még a legszélsőbb elemek is bátran
és nyíltan kiáltják »Vitam et sanguinem
pro rege nostro!« . . . és dacára ennek, a
Kossuth-politika széles medrekben kezd
hőmpölyögni Magyarországon. Mi ez? Az
idők jele!

Annai bizonyos, hogy a Kossuth-
kultusz immár komoly, hazafias szertar-
tássá vált, Kossuth szava mindenütt
visszhangot kelt és a magyarok rá fi-
gyelnek, mert Szapáryra szolgáló kivül
senki sem hallgat. Gróf Apponyi Alber-
tet sem akadályozza semmi abban, még
neve sem, hogy az ősz magyar hazafi
iránti tisztelőnek a jászberényi kürtön
messze szóló kifejezést adjon. Tehetetlen
kormányunk hallgat, nem mer Kossuth
ellen nyíltan kikelni: ő nem vezére a
nemzetnek, nem is volt soha, de Kos-
suth minden tekintetben az volt.

»A Kossuth-politika forradalmár po-
litika — mondják — el vele! Nyugod-
tan, békén fejlődünk s meddő közjogi
harcot ne folytassunk. Fejlődünk s ak-
kor közjogi állapotaink is fejlődnek.«

Igy beszélnek a liberálisok mezébe
bujt önhasonlósok, klikkek és aulikusok.
Am jó — e tekintetben legyen igazuk.
De az is igaz, hogy a Kossuth-politika
feltámadt újra és üres, hazafiatlan kor-
mányaink, gyáva miniszterek támasztják
fel. Az öreg Kossuth kijelentette, hogy ő
nem követeli, hogy ez idő szerint az ő
politikáját kövessék mereven. De követni
fogják akarata ellenére is és baj lesz, ha
a magyarok szíve meggyűlöli a mai kor-
mányt.

Pedig ezen az úton vagyunk. Semmi
térre előre nem haladunk, visszaesünk s
már a 67-es alapon jóval alul súlyed-
tünk. Egy ideig közönyösen veszi ezt a
sok millió, kik közvetlenül a politikával

nem foglalkoznak, de ha egyszer észre
veszi — s most már ez nincs messze
— akkor baj lesz, nagy baj, mentse
meg az Isten tőle!

Az ily lassan fejlődő gyűlölet a leg-
hatalmasabbá lesz. Pedig a mi kormá-
nyunk büszke arra, hogy nem népszerű.
Hallatlan dolog, de így van. Miniszterek,
képviselő-korifeusok nyíltan kijelentik,
hogy ők nem akarnak népszerűek lenni.
Pulszky Ágost és Tisza István minden
felszólalással a házbán a népszerűtlenségre
vadásznak. Ez is csak Magyaror-
szágon lehet, a hol sok a »faból vas-
karika«.

Ha eddigi kormányainkat nézzük,
az a veszedelmes gondolat juthat eszünkbe
hogy Magyarországon népszerű ember,
népszerű kormány nem existálhat. Ha
főispán, miniszter, avagy rendőrhivatal-
nok magára zudítja a közvélemény ha-
ragját, okvetlenül kitüntetik és előléptetik.
Hát ez egészségtelen állapot. Ez a legraffi-
nirtabb korrupció. Ők a nép ellen működ-
nek s elárulják nemzetünket. Nem nyíltan
teszik ezt, hiszen akkor meglincelnék
őket: titokban, maszkban. Azt mondják:
ők is jó magyarok s míg ezt fennen hirdetik,
megalkuszunk mindennel, feladják
legszentebb jogainkat s ha nem volnánk
bátor férfiak országgyűlésen és saj-
tóban: Magyarországot rég dobra ütöt-
ték volna. Ma már Ausztria végkép be-
kebelezett provinciája volnánk, ha nem
lett volna Kossuth és Isten tudja meddig
súlyedtünk volna, ha nem lebegne Ma-
gyarország fölött a Kossuth-politika. A
mi kormányunk azzal taktikázik, azzal
szerez magának kegyet Bécsben, ha dur-
ván lehurrogatja a Kossuth-ünnepeket és
a Kossuth-politikát.

Aulikus erkölcsöket predikál s nem
veszi észre, hogy ezzel ép az ellenkezőt
éri el; megsérti a nemzet kegyetes ér-
zését az ősz Kossuth iránt és így pro-
pagálja a Kossuth-politikát Magyaror-
szágon.

Miért nem értik meg már Bécsben,
hogy ez a politika az ő szempontjukból
sem czélszerű politika, hogy a hazafiat-
lan, népszerűtlen kormányok és megal-

kuvó politikusok idézik elő azt, mitől
legjobban tartanak: a Kossuth-politika
elterjedését és meggyökeresését a nem-
zetben?!

De hát még Apponyi és az ő pártja
sem kell Bécsben, hiszen népszerűek s
ez »veszedelmes!« Csodálatos, hogy Bécs-
ben hosszú háromszáz év után sem tud-
ták jól megérteni a magyar karakterét.
Mentől több jogot hagynak a magyarak,
annál szelidebb lesz, hisz a király szemé-
lye iránti ragaszkodás tisztán az ő
lovagias politikáján alapszik, melyet azon-
ban ügyetlen szolgálai elrontanak.

Midőn azután így a nemzet nyakán
egy ügyetlen, népszerűtlen és hazafiatlan
kormány megbuktathatatlannal nehezedik, e
nyomás alatt megnyílnak a sebek s a
fájdalom, a panasz terjed egyikről a má-
sikra, gyűlöletet kelt és bosszúra lelkesít.
— Kérjük: jó politika-e az a kor-
mánytól? Nem fogja-e ez veszedelembé
sodorni az országot?

A helyett, hogy népszerű és hazafias
kormányt venné kezébe a gyepőt, férfiú,
kiben hazafias ideálok is vannak, nem
csupán diplomatikus lakaj-szellem: itt a
nyakunkon hagyják Szapáryt, Tisza ügyet-
len utódját, veszekedő, érdekhajász »li-
berális« képviselőket, kik saját privat
ügyeik érdekében és a mellett elárulják
hazájukat. Semmi reform, semmi javítás;
még a közigazgatás sem javul, hisz a
napokban is kortespolitika alapján csap-
tak el és tettek meg főispánokat. Ily
belső erkölcsi rothadás mellett elemi csap-
ások is fenyegetnek, — terjed a kolera,
tért hódít a Kossuth-politika s az embe-
rek kezdenek lelkesedni az ideálokért . . .

A megnyílt képviselőházban lesz egy
kis Kossuth-vita és látni fogjuk, hogy ez
komoly vita lesz. A kik Kossuthot az-
előtt még merték is becsülni, ma már
nem hiszik őket oly vakmerőknek. Kos-
suth neve hatalmasabb, mint valaha,
mert ma már az ő neve eszméinek sym-
boluma s a ki e nevet sérti, azokat az
eszméket sérti, melyeket ép a kormány
nevelt a honfiak szívében oly erőre.

A mai rendszer ellenségei nem is
kivánják egyelőre a kormány bukását.

Mentül tovább uralkodik ez a rendszer,
annál hatalmasabb fejlődik a nemzet-
ben a Kossuth-politika. E politika alatt
azonban nem értünk mindent, mit a
nagy Hontalan kontemplált. Csak azokat
érthetjük, mi a mai függetlenségi és 48-as
párt keretei közt mozoghatnak. De ha
nem derül fel egy jobb aera hajnala, ha
folyton e ködös, nyomasztó, füledt poli-
tikai légkörben kell élnünk: végre is
tűrhetlenné fog válni a helyzet és ek-
kor sokkal többet fog követelni a nem-
zet. S bármennyire végtelennek is tart-
suk ezt, de úgy látjuk, hogy ez el fog
következni, ha nem jó valaki, aki meg-
tudja gyógyítani a nemzetet, aki a mos-
tani ügyetlen ápolók helyett tudomány-
nyal, lelkesedéssel fogja kezelni, és a mi
fő, nem lesz olyan, ki iránt bizalmat-
lansággal viseltetik a nemzet. Mert nem
jó orvos az, kiben a beteg nem bízik;
ha még oly tudományos is, hiába fá-
rad, ha nincs benne hite a pacienseknek.

S ki meri azt mondani ma Magyar-
országon nyíltan és határozottan, hogy
a jelenlegi kormányhoz van a magyar-
nak hite, bizalma?

A politikai évad megindult, a kép-
viselőház ülései megkezdődtek. Mindenki
figyel, mert érzi, hogy valaminek történi
nie kell. A gazda sokáig képes gyötreni
magát a rossz és hűtlen cselédtől, de ha
jobbat talál, elcsapja. Nálunk két gazda
van: király és nemzet. Szolgaminiszterek
olyanná tették a helyzetet, hogy a ki jó
a királynak, rossz a nemzetnek — és
megfordítva. Mindenki belátja, hogy ez
nagyon egészségtelen állapot s bátran
jósolható, hogy a Kossuth-politika még
sokszor fog elhatározólag közreműködni
hazánk történetében.

A lazfalusi ügy. A Tribuna vezér-
cikkekben dicsekszik el azzal, hogy Luca-
ciu László felfüggesztése óta egy lazfalusi, mint
a hozzátartozó három leányegyház templomai
be vannak csukva s a culcsok Rómába vándor-
oltak. Irja azután, hogy nemesak a misézés
szünetel ezekben a templomokban, de öreg
emberek végre rendelkeztek olyképpen, hogy ha-
láluk esetén pap nélkül temessék el őket s
majdan Lucaciu szentelje be sírjukat, mikor
visszahelyezik lelkeszi állásába. Lucaciu fel-

mikor jól beszéltem németül; de már sokat
feleltem.
— Istenem, Tex! dadogtam. Talán német
volna kegyed?
— Nem! Angliában születtem; de öt
esztendeig Stuttgartban neveltetek. Aztán ismét
vissza mentem Angliába, s aztan elbujdosom,
elszöktem a messze világba.
— Hát a szülei? kérdeztem.
— Azóti se hallottam róluik, de nem is
igen kérdezősködtem utánok! folytatta indulato-
san. Egyszer ugyan megkísérletem, de már
késő volt, és ma — ma még később. Ugy se
tudnak már házbán lakni, hisz még a kunyhó-
ban sem tudok nyugodni.
Egy rejtély alatt előttem, melyet szívesen
fejtettem volna meg. De az öreg ismét el-
szótalankodott, s harapófóval sem tudtam
volna belőle több szót kivenni.
Egy newyorki barátom pár könyvet kül-
dött számomra, köztük »Harpers Monthly« né-
hány példányát. Delután ezekből a könyvekből
lapozgatott Old Tex.
Egy pillanatban hirtelen megvillantak a
szemei. Iront és papírt kért tőlem. Leült az
asztal mellé, s mintegy méltósággal mondta:
»Megkísértem, ha valyon tudnék-e meg németül
írni.«
A könyvben meg volt a »Loreley« egy
igen ügyes angol fordítása is. Az öreg ezt pró-
bálta németre vissza fordítani. Hosszas küz-
ködés után csakugyan sikerült is az neki, még
pedig majdnem hiba nélkül.
Mosolyogva vette fel a levelet, s reszkető
hangon énekelte a következő ismeretes szavak
fűlbemászó dallamát:
»En nem tudom, mi lett ma engem,
Hogy olyan szomorú vagyok,
Egy 68-rege jutott eszembe,
Leitem csak azon andalog.«

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

OLD TEX.

— Kép az amerikai életből. —
Pajkó J. F. után Pál Mór.

Bighorn-Mountain-i magányos kunyhóm
az Arrapahoe-indiánokon kívül ritkán látott
más vendégeket. Néha-néha egy-két trapper s
indiantraders* is betévedt ugyan, mi aztán
szinte ünnepszamba ment nálam.

Ezek közt az indiantraders-ek közt volt
egy, ki mindjárt első látásra magára vont a
figyelmemet.

Kicsiny, öreges, ősz fejkő volt, dus, hul-
lámos hajakkal. Vihartól es naptól barnított
arca ráncos volt, fürgé szemei feketék. Erősen
hajlott orrát, mely alatt tuskés, fehér bajusz
berzenkedett, hihetetlen a whisky élvezése pi-
rosította így meg. Kis fekete kalapját nagyon
megviselték az évek, mert a karima foszlányo-
san szűngött alá. Kevés, feketes fogaik közt rö-
vid száru indian pipát szorongatott. Pipájától,
kalapjától még éjszaka sem vált meg, mind-
kettőt magánál tartotta, ha bivalybőr takarója
alá feküdt is, mi mindig csak a szabadban
történt; mivel zárt fedél alatt sohasem tudott
nyugodni.

Csak egyszer vettem reá az öregot, hogy
szobámban huzódjék meg. Kint dermesztő hi-
deg volt. A Réaumur-féle hőmérő 25° fokot
mutatott s a mellett hideg, metsző szél fújt a
hegyek közül. De egy óra múlva már kiössant
őreg barátom a meleg, védett helyről, s mikor

* Indiantraders-eknek nevezik az olyan házál
kereskedőket, kik Észak-Amerika vad indián törzsei-
vel kereskednek; legtöbbször a kormány által tilalom
alá vetett cikkeket szolgáltatván azoknak, mint a
milyenek a whisky, puskák, revolverek, puskapor, töl-
tények stb.

utána néztem, ott feküdt a szabadég alatt, a
hóban bundájába jól betakarózva. És mikor
másnap kérdeztem tőle, miért nem maradt a
kunyhóban, azt mondta: »It was impossible
Sir: I could not sleep!« (Lehetetlen volt uram,
nem tudtam aludni.)

Nyaka telen-nyáron fehéres, megviselt
shawial volt körül tekergetve. Ruhája, kabátja
és nadrágja szőrös prémmel bélelt barnás
szarvasbőr volt. Egyik csizmájára óriási nagy
sarkantyú volt ütve; de a sarkantyúnak nem
volt tereje.

Ezt a fura öregot mindenfelé csak »Old
Tex« néven ismertek. Valódi nevét sohasem
tudhattam meg.

Old Tex igen kevés beszéddel volt. Ha
lovait lepakolta, s megkötötte, bejött házikómba,
hol csendesen megült egy fatuskon, melyet szek
gyanánt használtunk, s mely a tüzhely elé volt
állítva. S pipázgatott. Ha csak nem kérdeztek,
egy óra hosszáig se szólt egyet.

Csak egyszer volt beszédesebb. Ketten vol-
tunk a szobában. Felem fordulva, mondta:
»Sir; my wife ran away!«

— A feleséged, az arrapahoe-indián
csakugyan megszökött volna? Hallottam ugyanis,
hogy az öreg ebből a törzsből hazasodott.

— No Sir, a crows, válaszolt.

— A crows? Hát azoknál is van fele-
séged?

— Ies, Sir; J had three, az Arrapahoes,
s Sioux és még a crows-indiánoknál is. Most
már csak kettő van, teite hozzá, melábusan
mosolyogva.

— Természetesen most bánkódol is utána?
kérdeztem.

— No Sir, válaszolt idő múlva. — She
could not work. (Nagyon tunya volt.) Tíz évig

küzködtem vele. Ezzel ismét a tüzhely felé for-
dult, s füstölt tovább.

— Mondd! Hány éves is vagy te tulajdon-
képpen? kezdtem újból. Már sokszor a szája-
mon volt ez a kérdés. Ma az öreg különös jó
kedvében volt, tehát reuheittem, válaszol
kérdésemre. És úgy is történt. Lassan felém
fordult újból, s mintegy magához beszélgetve,
válaszolta: »Hány éves?« Nem tudom; de már
negyvenkét esztendő óta vagyok itt a vadak
közt.

— Hisz akkor azt is tudhatnád, hogy hány
éves vagy! kiáltottam csodálatomban.

— No, Sir! rázza fejet. Arra már nem
emlekszem, hogy hány éves koromban jöttem
ide. De lásd! folytatta tovább, nem messze a
Cloud Peak aljától van egy öreg fenyo. Itt
minden esztendőben elmegyek egyszer, a mi-
kor is mindig vágok egy metszést a fa törzsébe.
Körülbelül két hónappal ezelőtt már negyvenkét
ily metszést olvastam meg a fán. Itt is a long
time, Sir! sóhajtott fel. Aztán belebámulva a
sziporkázó paraszakba, hallgatagon pipázott to-
vább.

Még sok mindent kérdeztem volna az
öregtől; de az úgy lészott, belement már a
beszédbe, mert ezután csak rövid »Ies« vagy
»No, Sir«-rel válaszolt.

Néhány órával később a kunyhó előtt
foglalatoskodtam. Pár nyers farkasbőrt peczel-
tem ki szarítás vegett, mikor Old Tex hirtelen
mellettem termelt. Egy ideig nyugodtan nézte
munkámat, aztán susogva mondta: »Sir, tell
me, wat's that?« An der Quelle zasz der Knabe,
Bienen wand er zich zum Strausz.«

Mintha villám ütött volna meg, annyira
elbámultam e szavakra.

Ugy hogy az öreg is észrevette bámulato-
mat. Mosolyogva jegyezte meg: »Bizony vala-

yitzky Endre

ELŐBB

anka István K.

ellán lámpa és ház-
szikkek raktára.

reczenben,

ajánlja pontos ki-
szolgálat és gyári
árak mellett az
őszi és téli idényre
újonnan érkezett
és nagy választék-
kal berendezett

Ditmár-

és
Brüner-féle

a legjobbak első-
mert gyármányu
szalon-függő

és
asztali

petroleum lámpát s
minden hozzátar-
zó cikkek nagy
raktárát

találmányu ugynevezett

LÁMPÁKAT,

olcsóság és takaréksági
va a legnagyobb kereset-
örvendenek.

24.—
k kívánatra bérmentve.

szér.

andó italul csakis jó

T

alam vegytiszta fo-
élyes orvosok által

intézendők.

gyógyszerész.

5-8.

velek.

ÉZA

szakértői vélemény.

A forráshoz levő valódi francia cögnacal valószínű.

emesen és
a gyárt-

AC,

vegyítése
nyos be-
rel hasz-

10-20.

na

függesztése óta — írja a Tribuna vezércikkében — a férfiak fedetlen fível, a leányok kibontott hajjal járnak gyászuk jeléül, hogy elvesztették őt. — Ugyancsak ebben a lapban egy levelező azzal a tervvel áll elő, hogy a szamosújvári egyházmegye egész oláh lakosága tartson egy nagy gyűlést s foglaljanak állást a bérencz püspökkel szemben. »Kérjük a római szentszéktől — indítványozza — hogy ezt a porkoláb püspököt foszsa meg püspökségétől, ki nem a templomra gondol, hanem a közhatalóságok eszköze. Oly nagyon megkeresitette lelkünket, hogy többé semmit nem akarunk tudni róla és ha a szentszék nem ment meg minket, a leghívobb népet, szakitunk a püspökkel és az egyházzal, míg ő áll ennek élén a mi vesztünkre. Mi püspököt akarunk szent Péter kulcsaival és nem porkolábót a magyar tömlőczök kulcsaival. Meg kell mondani a püspöknek, hogy menjen békével s adja át helyét másnak, mert csak gyűlöletünket és népünk átkát érdemelte ki.« Végül javasolja, hogy a Szabó János szamosújvári püspökről a Tribuna-ban megjelent összes közleményeket külön füzetben adják ki s terjeszték ezt a füzetet az összes oláhok közt. Maga mindjárt meg is rendel ez példányt.

A bodajki mandátum. A képviselőház harmadik bíráló bizottsága Latkóczy Imre elnöke alatt tartott tegnapi ülésében érdemleges tárgyalás alá vette a megtartott pótvizsgálat alapján báró Atzél Béla, Fehérmegye bodajki választókerületében megválasztott képviselő választási ügyét. Felolvastatván Bölönyi Ödön, a pótvizsgálatra kiküldött bizottsági tag jelentése, mely konstátálja, hogy a választás elleni kérvény benyújtói közül harmincznál többen a kerület választóinak névjegyzékében beíratottak. A kérvény tehát a szempontból teljesen megfelel a házszabályok által megállapított kelleknek. Fittler Dezső, a megválasztott képviselő megbízottja újabb vizsgálat elrendelését kéri, hogy mód nyujtassék báró Atzél Béla szenedő választóképeségének igazolására. Fleischmann Mór a kérvényező képviselője ellene nyilatkozik és kívánság teljesítésének, úgy a kérvény aláíróinak kérvényezési jogosultsága, mint a tényállás maga is teljesen ki léven immar derítve. A bizottság tanácskozásra visszavonulván, rövid tanácskozás után elnök kihirdette a bizottság ítéletét, mely szerint azon kérelem, hogy a szenedő választói képesség újabb vizsgálat tárgyává tétessék, semmi törvényes alappal nem bírván, s báró Atzél Béla választóképeségét a házszabályok által megállapított idő alatt nem igazolván: a B o d a j k o n 1892. évi jan. 28-án megtartott képviselőválasztás megsemmisítették. A felek költségbeli igényei kölcsönösen megszüntetettek, a vizsgálatnak 223 frt 80 krban megállapított költségeit pedig fele részben az egyik, fele részében a másik fél viseli.

BELFÖLD.

A magyarországi szerb radikálisok. A magyar és a horvátországi szerb radikális párt felhívást bocsátott ki, melyben felszólítja hivat, hogy a hosszas téltenségből lépjenek végre a tett mezejére. A párt végrehajtó bizottsága október 15-ikére országos gyűlést hív egybe, melyet Ujvideken fognak megtartani.

Vaszary Kolos hercegprímás, a ki budapesti tartózkodását meghosszabbította, az új Presse tudósítása szerint a napokban

De az öreg tulbecsülte erejét. A rég elmult idők emlékei teljes erővel merültek fel lelkében, s megdobogtatták szívét. Az ének elhangzott. Szemei könyekkel teltek meg. Arczavál karjára borult s keservesen zokogott.

De mikor vizsgálni akartam, folyton csak azt dadogta, esdeklő pillantásokat vetve reám: »Let me alone, Sir; let me alone!«

Egyedül hagytam. Vettem puskámat s kiballagtam a hegyek közé.

Nagyon meghatott e szegény öreg ember sorsa, kinek egész életét tönkre tette az egykori fiatalság, meggondolatlanság, mely az ifjút a hazai jó, kellemes helyzetből kiűzte ide e vad, civilizálatlan népek közé. Pedig a nélkül is mily nyomoruságos, nélkülözéssel, fáradtsággal, veszélyekkel teljes egy indiastraders élete.

Csak pár óra múlva tértem haza. Old Tex már ekkor eltűnt a lovaival.

Minden szó nélkül ment el. Talán a könyeit szegélyte? Nem tudom. Sohasem láttam többé.

De még ma is, ha valahol a »Loreley« ismert dallamát hallom, előttem áll az öreg »Old Tex« siró képe.

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Írta: V. Gaál Karolina. 2.

II.

A fényes mult.

»Még fénylett néhány csillár itt ott a táncteremben, melyet a vendégek elhagytak. Atyám elfáradva, kimerülve ült egy vörös bársonytámlányban, s perczre kezébe hajtá ősz fejét.

— Parancsolja, királyi tanácsos ur, — kérde magát meghajtva völegényem, báró Kosáry Dezső, hogy távozzam becses körükből?

— Nem, Dezső, szolt atyám kegyelettel. Üljön mellém. Pár szóm van önhez, csinos bá-

palotájában hosszabb ideig tanácskozott Szilágyi Dezső igazságügyminiszterrel. A hercegprímási palotában tehát az a két férfi volt együtt, a kik az egyházpolitikai kérdésben a két ellentétes és e miatt legexponáltabb álláspontot foglalja el. A hercegprímás környezetéből kiszivárgó hírek szerint, a hercegprímás és az igazságügyminiszter tanácskozásának talán lesz annyi eredménye, hogy olyan módot fognak találni, a melylyel a nehézségeket elkerülhetik.

Az osztrák delegátusok mozgalma. Az osztrák delegátusok értekezletet tartottak, melyben elhatározták, hogy felhívják az elnököt, hogy tekintettel a budapesti egészségi állapotokra, tegye meg a szükséges lépéseket a delegáció tárgyalásainak elnapolására. A költségvetési bizottság elnöke tudatta a bizottság tagjaival, hogy a szerdára, e hó 12-re kitűzött ülést nem tartják meg.

KÜLFÖLD.

Szerbiából. Belgrádban nagy zavar támadt s válságos napok fenyegetnek. A kormány és az államtanács között, melynek többségét radikálisok képezik, heves összeütközés történt. A kormány négy radikális államtanácsost felfüggesztett.

Az olasz király akarata. — Az »Agenzia Stefani« Umberto királynak Giolitti miniszterelnökhez intézett levelének szövegét közli, melyben a király tudatja a néppel saját és a királynénak megmáshatlan elhatározását, hogy ezüstlakodalomuk alkalmából semmiféle ajándékot el nem fogadnak. A király kívánja, hogy az örömnapi jótékony cselekedetre szolgáljon alkalmul: ne kezdjenek gyűjtéseket és a már jegyzett összegeket jótékony intézményekre fordítsák.

Merénylét Pasics volt szerb miniszterelnök ellen. A Szerbiában már hónapok óta tartó válságos és izgatott hangulatnak egyik jeléül lehet tekinteni azt a merénylét, melyről egy belgrádi távirat számol be. E szerint a posárevázi kerületi törvényszék egyik pandurja, Mitója, Gurjnek és Petrovác között, az országoton forgópisztolylyal négy-szer rálőtt Pasics volt miniszterelnökre, a ki kocsijában ült. — A golyók közül csak egy horzsolta Pasicsot. A merénylőt rögtön letartóztatták.

A válság.

Budapest, okt. 10.

Csöppet se jön váratlanul annak a válságnak a híre, melyet egyik bécsi újság röpi-tett világra, a mint hogy nem lep meg senkit az a dementi se, a melylyel a miniszteri sajtóiroda annyira sjetett alaptalannak nyilvánítani ezt a hirt. Amarra mindenki el van készülve régen, és a dementi csak mosolyt kelt mindenfelé, mert köztudomású, hogy a felhivatalos czafoolatok rendszeren akkor tagadnak legnagyobb buzgalommal, mikor a megezáfolt hír legközelebb jár az igazsághoz, a mit eltagadni többé már nem lehet.

Hogy a kormány kebelében válság lap-pang, nem új keletű dolog; olyan természetes folyamánya ez az eseményeknek, mely alól, akármilyen könnyű-vérrel siklik is át a miniszterelnök komoly és nehéz kérdéseken, nem lehet képes magát emanczipálni. Magyarország-

lunk befejezésére, melyet kedves Szerénák születés napján íyl jöv rendeltünk.

En, az utolsó tánczra gondolva, fel s alá sétáltam, s betekintettem a nagy fali tükrök-be, gyönyörködve csipkékel gazdagon díszített, világoskék selyem-öltönyöm szépségében, mely teljes szépségben maradt, míg társnőim s barátinőim öltözékéi többnyire öszeszakadtak.

Pedig sokat táncoltam, mint az estély ki-tüntetett királynője!...

Völegényem rajongása tulhajtott volt az estén. Annyi szépet mondott, s imádozt mint egy istennőt...

Boldogságom tetőpontján voltam. Irigyletek elegen.

Atyám üditőt hozatott a komornyikkal, s ott a tánczteremben rögtönöztek asztalterítést. Atyám oly fáradt volt, hogy kedve se volt mozdulni.

Künn hasadt már a hajnal...

Ennek fénye, a csillárok halványuló vilá-gításával, igazán tündéri szépségű látszott. Magunkra maradtunk. Atyám eltávolítá a szolgálakat.

— Gyermekeim, élvezzünk még pár per-czet együtt, a morda és Kosáryhoz fordulva folytató szavait:

— Kedves báró, ma éjjel meggyőződtem arról, hogy leányomat valóban boldoggá fogja tenni. Egygyel több érdeme van arra ismet, hogy gyermekem jövőjét az ön kezébe bizto-san tessesem. Amely férfi minden helyzetben gyöngédséget, figyelmet tanusit arája irányá-ban, az a legnemesebb férfi lesz egykor.

A báró heves csókot nyomott kezeimre és magát meghajtva mondta atyámnak:

— De hát hogy is ne iparkodnám imá-dott Szerénához minden tekintetben méltó lenni? Előttém minden ember az, aki csak a fe-lületesség rabja.

gon nincs oly politikus, ki már rég ne tudná, hogy a miniszterium kebelében szakadás van s ne lenne régóta csak idő kérdése, hogy mikor tör ki a válság. Nem titok, hogy az egy-ház-politikai kérdés a helyett, hogy elsmult volna, inkább elmérgesedett az utóbbi időben. A legutolsó minisztertanácsban aztán teljesen megérett a kérdés; a miniszterek közt: az el-lentétek annyira élesekké váltak, hogy az egyetlen magyár politikus, a ki soha se látja kétségbeesett színben a helyzetet, a rózsaszínű fantáziával bíró Szapáry Gyula gróf végre maga is belátta, hogy a helyzet számára nem tartható tovább.

A kormány helyzetének eme tarthatlansá-gát eléggé indokolja a kérdés, melyből a mi-niszterek között a konfliktus és ennek további folyamanyaként a válság származik. Az elke-resztelési ügy olyan módon volt felállítva, hogy senki se ringathatta magát abban a hitben, hogy a miniszterium annak legújabb fázisait hosszabb ideig elviselhesse. Most két éve, hogy a miniszterelnök a képviselőházban a maga egyházpolitikai programját kifejtette. Három pontból állt az: az általános vallászabadság behozatala iránti indítvány elvetéséből; a febr-uáriusi rendelethez való ragaszkodásból és végre az 1868. LIII. t. cz. minden reviziójának megtagadásából. Azóta a miniszterelnök elfo-gadta Irányi indítványát, sajátjának szócsoveit utján kijelentette, hogy elejti a februáriusi ren-deletet és a főrendiházban »revizió«-ról beszélt; röviden épen ellekezőjét hirdette mind annak, a mit két évvel ezelőt mint egyhá-z-politikai programot felállított.

Fel volt-e tehető, hogy ezt a rettenetes köpönyegfordítást az egész miniszterium utána csinálja Szapáry grófnak? Azok, kik nemcsak a politikát, de az embereket is figyelemmel ki-sérlik, rég megmondták, hogy nem. — Voltak, akik mindig azt állították, hogy a miniszter-tanácsban elkekeredett harc folyik s ezeknek im igazat adnak a következmények. Tényleg két csoport képződött a miniszteriumban: az egyik, a melyik tükön-bokron követi Szapáryt, a másik meg a melyik egy lépést se akar to-vább tenni, legalább Szapáryval nem.

A melyik e két csoport közül az erősebb lesz, az marad a kormányon. A helyzet ma az, hogy újévig vagy Szapáry-miniszterium lesz Csáky, Wekerle és Szilágyi nélkül, vagy pedig Csáky kabinet veszi át az uralmat! Szapáry, Fehérváry és Lukács nélkül.

Az utóbbi napok mozzanatai a második kombináció esélyeinek emelkedésére nyitnak utat. Szapáry gróf már az udvar előtt is tel-jesen elvesztette komoly, számbavehető állam-ferfiúi jellegét. Az a kapkodás, az a parját rit-kitő botrány, a mely abból származik, hogy a legegyszerűbb kormányzati intézkedések elmulasz-tásával belesodorni engedte az ország fővá-rost a kolera-ba, nem tevesztette el lehangoló, kedvetlen hatást gyakorolni az uralkodóra,

— Igaza van, édes fiam, az ember gyak-ran kísértésnek van kitéve a körülmények sze-zélyeitől, melyek néha véletlekre is ragadják az embert, — de mindig magasztos szellemek azok, melyek fölülemelkednek a földporán, s tündökölnék az erélyesség fényében. Az embe-r tulajdonságok legveszélyesebbike a gyávaság... Jaj annak, kit megragad ólomkörmeivel. Ön sohasem lesz gyáva. sem erélytelen, — s ilyen férjet óhajtottam egyetlen leányom szá-mára.

— Remélem is, hogy pár hó múlva meg-egédi történni egybekelésünket, atyám? kér-di a báró.

— O hogyne? Ugy-e, Szerénám, te is óhajtod völegényed akarata teljesítését, a mi-előbbi egybekelést illetőleg?

— Természetesen, kedves atyám! Kezünket egymásba tette ősz atyám. — minden érzést szavaiba idézve, s ránk érzé-kenyen adta áldását... Megcsókolta homlo-kainkat.

Eféle áldást sokszor kaptunk tőle, mi-helyt elérzékenyült...

— Most menjen, báró ur, nem tartom fel: mi is nyugodni megyünk. Ha netalan Szerénám hozományá felől valamit tudni akarna a napokban, családi ügyvédem, a derék Sorá-nyi Gerő, tudatni fog önnek mindent. Ugy hi-szem, egy utra kell indulnom holnap, gondol-jon Szerénára, ha az egyedüllet szomorítani fogná. Nincs szokva a magányhoz.

— Mindennap előjövök meglátogatni, felelte a báró.

— Leánykám szolt hozzám atyám, amint völegényem távozott jól mulattal? (csókolta homlokom.)

— Felségesen, atyám! Feleltem mellé helyezkedve és szokásom szerint keblére bo-rultam.

— Gyermekem, te oly kevés ékszerített-

a ki épen a veszély perczeiben ragaszkodik legszigorubbán a kötelesség teljesítéséhez.

A budapesti kolera döntő külső körülmény gyanánt lép fel és nevezetesen gyorsri-tani fogja a politikai válság teljessé tételét; Szapáry, a ki lefelé már rég bukott ember, felfelé is bukni fog. Meglehet, hogy ideig-óráig még egy kompromisszum jön létre és a ka-binet »egysége« harmonikus lesz a kormány-párt ismeretes »egység«-vel, de komolyan senki se fogja már venni se ezt a kabinetet, se ezt a többséget. Mert nagyobb elvi ellenté-tek és elkekeredettebb személyes ellenségeske-dések, mint a minők a jelenlegi kormányban és a mostani többségben fennfognak, egyál-talan nem képzelhetők. Ennek a kormánynak az órája ütött; a sors, mely megvolt irva szá-mára a akulásakor, gyorsan és kérlelhetlenül utól éri.

A kolera.

A kolera-ban megbetegedettek száma a fő-városban vasárnap újra emelkedett, a mi azt, mutatja, hogy a szombati csökkenés csak pillanatnyi volt és a veszedelem még mindig épen olyan mértékben fenyeget, mint annak-előtte.

A baj annál is inkább figyelemre méltó, mert a vidék több városában is fellepett a ko-lera. Szegeden több kolera gyanus megbetege-des fordult elő és most már dr. Pertik Ot-tó ott is hivatalosan konstátálta az azsiai ko-lerát.

Nagyobb ellenőrzésre van szükség a fő-városból elutazó közönséggel szemben, mert nagyon könnyen megfertőzhetik, hogy szét-hurcuják, a kolera-t a vidék több városába is. Ne legyen elég az a sárca czédula, a melyet az orvosok most a pályaudvarokon min-den megvizsgálás nélkül boldognak-boldogtalan-nak osztogatnak, de dezinficiálják alaposan az elutazó közönséget, különösen annak gyanusabb részét.

A betegszállító-telep ott van a Rókus-kör-ház halottas-udvarán a Stáhlly-utcában. Ahol máskor halotti csend volt, ott most nyugzó élet uralkodik; fájdalom ez az élet sem egyebb, mint, betegszállítás, sok esetben már halott-szállítás.

A vörös kereszt-egylet által rendelkezés-re bocsátott 75 kocsis mind ott van az udvaron és minden kocsis mellé egy kocsis- és két gumi-mikóponybe burkolt kalauz.

Szolgálatban állandóan 10 kocsis van és ha minden kocsis igénybe van véve, akkor újabb három kocsit tartanak készen. Ha betegét je-lentenek bárhonnán, a kocsis rögtön indul; a kocsis visz magával 40 gr. tiszta congaect, a mit bead a betegnek, még mielőtt az orvos megvizsgálta azt, léven a szuppozíció az, hogy ha kolera-s a beteg, ugy is kell adni congaect, ha nem, akkor sem art neki. Kocsit és embert minden forduláslnál dezinficiálják. Ha magán-emberek hoznak be betegét, irgalmatlanul meg-fürösztik őket eczetben és tétőtől talpig tiszta ruhába öltöztetik őket.

tél fel? Reményem megvan mind? Odaértve anyád ősi ékszerreit?

Mind megvan; a báró nem szereti, ha sokat lát rajtam...

— Derék fiu! Ma meggyőződtem, kedves leányom, hogy ő még csak nem is pénzvá-gyó... Te boldog lesz. Sorányi ügyvédem is dicséri jellemét.

— Oh atyám, én a Sorányi dicséretére mitsem adok. — Ez az ember évek óta ép-pen olyan, mint egy báb, melyet tetszésed szerint rángathatsz. En tudom. Nagyon ellen-szenvezek olyan emberrel, kinek magának sem-miféle akarata nincs; még gondolkodás-mód-ját is a másokénak rendeli alá. Talán hízeltő is, a mi épp tőle nem volna kívánatos.

— Kemény ítéleted a legjobb emberem irányában igen nyugtalanít, leányom, szolt ő felvillanó szemekkel és komoran. Az emberek félreismerése a legnagyobb bün, gyermekem. Te tapasztalatlan fiatal szemekkel nézed a va-lóban jellemes, tanult, ügyes és mindenké fel-lett nagy becsületességű egyént.

— Oh — miért ellen-szenvezek hát vele? — Az valóban rejtély előttem. Talán ud-varol neked?

— Nem, azt ne is tegye! Feleltem megvetőleg.

— Csoda nem volna különben, egy férfi negyvenéves korában még dobogó szívvvel bír, gyermekem. Ő téged felnevelkedni látott, előt-te fejlődött nagy leányvá. A szenvedély jöhet, mint váratlan vihar; azonban ő valódi okos ember... Kosáry igen tiszteli őt. Sorányi gazdag ember, gyönyörű birtokain erélyes de-rék anyja az igazgató... Talán lesz idő, gyermekem, hogy ez igazi, becsült barátomat — mert ő az nekem — más szempontból fo-god itélni tudni... Nincs valami különös ker-dezni vagy mondani valód még, gyermekem, mivel — el fogok utazni s te valószínűleg ak-kor édesen alszol! — Nincs, feleltem.

tesítő
totta m
nagyta
nöklete
tag hel
megval
adások
zottság
tagjai:
Dalmi K
sulat év
Aurel é
A jövő
követke
frt 55 k
összes f

Sa
sunk, a
saság ta
gyomorri
dogult a
kiváló é
mánya
kintélye
vált ki S
nem má
ebben a
kintélye
az egyet
hallgatói
kiváló tu
tott előa
gatókra
dájának
Ferencz
és igaz r
nyos és
a közelet
tagját ve
san elter
tar, a tud
löny szer
küzítztek

* R
rost, mi
fantázia
nap hall
pett a kö
ték, hogy
tött a ko
kások va
Persze, h
birnak, é
másik de
rát lát. U
ha mi ho
vendég?
* Kő
minden fe

Meg
éreztem,
arczomra
Ó m
Szerénám
—
engedj m
kodol ma
—
való meg
ben való
magad so
lom ideje
okos em
vágyont,
lenned, e
dog lesze
kem, mer
Kez
czát is.
Nek
gatott vo
Nem
után...

Szo
De
küzöbről
tott fővel
hogy meg
va, újra
neki...
—
monda é
bái felé.
En
aludni tér

Határidő-naptár.

Ok. 11. Hajdumegye közigazgatási bizottságának havi ülése.
Nov. 12. Esküdtársi tárgyalás Lukács László sajtóírójében.
Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tiszti állásokra.

Ujdonságok.

Az alsó-abbolcsi tiszai armenitőrésztársulat tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését, a város háza nagyteremében, Dessewffy Aurél gr. elnökölele alatt. Az elhunyt Kovács Sándor váltag helyébe Ábrahám László 446 szavazattal megválasztatik. Az 1892-ik évi pénzügyi számadások megvizsgálására a számadásvizsgáló bizottság megválasztatik, elnöke: Vértessy István, tagjai: Békéssy Sándor, Fischbein Ignác, Dalmi Kálmán, Kövi Lajos. A tisztavölgyi társulat évi közgyűlésére kiküldetnek: Dessewffy Aurél gróf és Zsendovics József egri kanonok. A jövő évi költségelírászat főbb pontjai a következők: rendes szükséglet összesen 123,066 frt 55 kr, összes szükséglet 155,485 frt 96 kr, összes fedezet 155,619 frt 15 kr.

SALAMON FERENCZ.

Salamon Ferencz, kiváló történettudósunk, a m. tud. akadémia és a Kisfaludy-társaság tagja, a Budapesti Közlöny szerkesztője, gyomorrák következtében meghalt. A megboldogult a magyar tudományos világnak egyik kiváló és tisztas alakja volt s széleskörű tudományával, alapos ismeretével annak egyik tekintélye lett. De nemcsak mint történettudós vált ki Salamon Ferencz kortársai közül, hanem mint esztétikus és mint kritikus is és ebben az irányban írott dolgozatai is nagy tekintélynek örvendtek. Mint egyetemi tanár, az egyetem egyik díszes és tekintélye volt s hallgatói nemcsak tisztelték, de szerették is a kiváló tudóst, a kinek kellemes modorban tartott előadásai mély benyomást tettek a hallgatókra. A hatvanas évek híres irodalmi gárdájának volt tagja az elhunyt tudós. Salamon Ferencz halálának a híre a fővárosban mély és igaz részvétet keltett s nemcsak a tudományos és az irodalmi világ gyászolja őt, hanem a közélet is, a mely egyik kiváló és tisztelt tagját veszítette el benne. Halálának híre gyorsan elterjedt a fővárosban s az egyetemi könyvtár, a tudományos egyetem, a Budapesti Közlöny szerkesztősége és az akadémia azonnal kitűzték a gyászlobogót.

Rémhírek futják be gyakran a várost, mióta Budapestben a kolera fellépett. A fantázia bőven termi a rémhíreket s minden nap hallunk róla, hogy Debreczenben is fellépett a kolera. Tegnap is azt a hírt terjesztették, hogy a dohánygyári munkások közt kiütött a kolera, noha éppen a dohánygyári munkások vannak leginkább megóva a kolera ellen. Persze, hogy a rémhírek semmi alappal nem bírnak, de hát a felsz. ügy főlesigázza egyik másik ember fantáziáját, hogy mindenütt kolérát lát. Ugyan mit fogunk meg akkor beszélni, ha mi hozzánk is tényleg ellátogat a rettegett vendég?!

Köztisztviselési büntetések. Daczára minden felszólításnak, a lakosság nagy része

Megsimogatta fejemet... Istenem, ugy éreztem, hogy szeméből pár könnyesepp hullt arcomra... Feltekintettem...

Ó mosolygott. — De igazán szereted Kosárky bárót, Szerénám?

— Igazán, atyám! Semmi kétséget se engedj meg magadnak.

— Tudsz jó, kis neje lenni? Alkalmazkodol majd hozzá?

— Természetesen.

Mindenkefelett, leányom a sorsunkban való megnyugvás és mindenféle körülményekben való erélyes jellem kívántatik; el ne hádd magad soha ragadni akár öröm, akár fájdalom idején. — A higgadtág jelzi a művelt és okos emberi lényt. Nem vihatsz férjednek sok vágyont, de szellemi kincseknek bővíben kell lenned, ezeket szerzed meg magadnak, s boldog leszel. Most isten veled, édes gyermekem, menj pihenni. Ujra csókoltam homlokom. Kezet csókoltam neki, ő odatartá arczát is.

Nekem ugy tünt fel, hogy lázas és izgatott volt.

Nem csoda, — olyan báli izgalmas éj után.

Szobamba távoztam. De miért mentem még egyszer vissza a küszöbről távozásom előtt? Atyám hátra hajtott fővel nézett utánam: meg volt leve, — hogy még egyszer hozzá futva, kezét csókoltam, újra jó éjt — vagyis jó reggelt kívántam neki...

Isten áldjon meg egyetlen gyermekem! mondta és felemelkedve, gyorsan távozott szobái felé.

En is halászobamba mentem és azonnal aludni tértem.

(Folyt. köv.)

nem tesz eleget azon köztisztviselési kötelességeinek, melyeket a kolera elhárítása czéljából a városi intézkedések eltek szábnak. Mindennap újabb-újabb fejjelentéseket tesznek a kolera-biztosok az ilyen mulasztók ellen, a kiket a rendőrség szigoruan meg fog büntetni.

Színház. Tegnap a »Szép Darinkák«-ismételték, melynek szerelmes szívi bosnyák hősnője maholnap a legkedveltebb népszimulálalakok közé emelkedik. Ma a »Szegény Jonathán«-nótákba szedett keserveitől visszhangzik a színház, holnap pedig »Thermidore«-nak, Sardou színművének előadásra van kilitáshá helyezve. Mindezeknél azonban nagyobb ujdonság az, hogy a debreczeni színházra új pályázó jelentkezett. Ez pedig senki más, mint Kutas Imre ur, a mi nagyra becsült íróársunk. Kutasi ur, a ki évek hosszu sora óta a legszorgalmasabb színház-látogatók közé tartozik (ő is ingyen jár a színházba, noha róla a színház bizottság nem gondoskodik), anyai routint és színpadi ismeretét sajátított már el, hogy a »Kék hajú hercege«-czim alatt egy operettet ír; hogy ezen operette, mely bizonyára be fogja járti a két magyar hazá és a külföld összes színpadait s jövedelméből lesz még az általa kiadott világlapnál is, előadathassa, elhatározta, hogy főcsoport színgazgatónak. — A városi tanács bizonyára örömmel ragadja meg ezen ajánlatot, mert ilyen szakértő színgazgatója, ki egyuttal zeneszerző is, még nem volt Debreczennek.

Mócs Zsigmond meghalt. Egy ismert nevű kiváló hírlapíró halt meg 39 éves korában: Mócs Zsigmond. A hetvenes évek közepén mint bölcsészhallgató kezdett irogatni. Munkatársra volt a Pesti Naplónak, a mely az orosz-török háboruba őt küldte le harc-téri tudósítónak. Ebben a minőségben az ő kalandos és veszélyt nem ismerő természeténél fogva felváltva dolgozott tollal és karddal. Zubovics Fedor csapatával részt vett nehány véres ütközetben, s egy ízben megmentette az egyik magyar harcztéri tudósítónak, Lukács Gyulának az életét is az által, hogy kivágta az orosz portyázók kezéből. Az orosz-török háboru után Fiuméba ment, itt megnősülve, lapot alapított. Ez a lap itt az olaszokkal telt városban magyar irányzatnál fogva, hazafias missziót teljesített. De persze nem jövedelmezett ugy, mint megérdemelte volna. Mócsnak nemcsak az ottani hazafiatlan elemek ellen kellett küzdenie, hanem a megélhetés gondjával is. Elszelött két évvel Baross Gábor megbizta, hogy tanulmányozza a magyar kereskedelmi kivitelt szempontjából az olasz kikötőket. Ebben az utjában halt meg. Lehet azonban, hogy a nejtől, aki tudósvészben elszellett felevél halt meg, származott át rá a baj, s a meghülés siettetta a halálát. Ő maga érezte ezt előre de a szomorú terminust későbbre várta. Három kis leánya maradt arván, gondviselő is nagyon nélkül. Ő egy rokonánál Újvidéken halt meg s vasárnap temették el.

Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara dr. Nagy László debreczeni ügyvédet, törvényeszi joggyóvó kineveztetése folytán a kamara névjegyzékéből kitörölve, iratait pedig dr. Nagy Lajos debreczeni ügyvédnek adta át.

Gyászhir. A következő gyászjelentés küldetett be hozzánk: Mely fájdalomtól megrögt szívvel tudatjuk feledhetlen szeretet leányunk, jegyesem, illetőleg rokonunknak M a e s k a s y Erzsikének folyó október hó 10-én, reggeli 10 órakor, életének 18-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 12-én délután 3 órakor fognak a róm. kath. vallás szer-tartása szerint, Vendég-utca 3331. sz. házuk-tól a szent-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor fog az ezek Urának bemutattni. Mely végtisztességtelre rokonainkat és ösmerősenket bánatos szívvel meghívjuk. Szülei: Macskásy János és neje Beór Eszter; testvérei: Margit, Jenő és Maria; jegyese: Kiss Mihály; számos rokon és jóbarátán nevében is. A temetést Dankó M. temetkezési intézete végzi.

Nők kizárása a telefontársulatból. Brüsszelben jövő év januárius elsején az állam veszi át az összes telefon-hálózatot. A főpostamester értesítette erről a telefontársaságot, kijelentve, hogy az eddig alkalmazott sok női személyt állami szolgálatba nem veszi át. Természetes, hogy Brüsszelben azonnal mozgalom indult meg a telefon kisasszonyok érdekében.

Elmezeavart nő. Borzó Erzsébet péterfia-utcai 50 éves varrónőt a rendőrség a közkörházba szállította be, mert rajta elmebetegséget tapasztaltak hozzátartozói. A szerencsétlen üldözési mániában szenved.

Egy új jégkorszak. Flammarion Camille, híres párisi csillagász, a New-York Heraldban tudományosan megállapít egy oly tényt, melyt mi laikusok már régóta észlelünk, t. i., hogy csaknem egész Európa éghajlata évről-évre zordabbá válik. Csaknem minden hónap alacsonyabb hőmérőseket mutat az öt megillető átlag hőmérsékelnél. Parisban, Észak-Franciaországban, délen és nyugaton ugyan-ezt észlelték; a brüsszeli, greenwichi stb. időjelző állomások jegyzetei hasonló eredményt tüntetnek fel. Flammarion valószínűnek tartja, hogy Németországban, Ausztria-Magyarországban és Oroszországban hasonló jelenségek. Európára egy új jégkorszak bekövetkezését jósolja. Hogy a börtmerelés határa ezzel mind-inkább délre nyomul, ez még tán a legkeve-sebb (?) a mit sajnálni lehet, mert hisz a bor-ugyis már nagyon kétes itallá vált. De hát

meddig lesz még sör? Mikor fenyeget az a pillanat, mindön az utolsó árpaszem is strikeol és nem fog kicsirázni? Franciaország legnagyobb szeszfődei már beszűntették üzemeiket s egyikük megküldte a kulcsot Heline urnak, a parlamenti védvambizottság elnökének, ezzel a jóakaratu kívánsággal: Most már főzőn ön szesz! Ennyire jutottunk már földrésznök elhídeglése következtében.

Gázfogyasztás. Debreczen város gázfogyasztását a mult hóban fizetett: utca világitásért 1247 frt 29 kr, hivatali helyek világitásáért 155 forint 88 krajczár, börtönök világitásáért 25 frt 20 krajczár, könyvnyomda világitásáért 10 frt 26 kr, összesen 1438 frt 63 kr.

Halálozás. A legmélyebb részvételt vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, apának, fiúnak és vőnek Borosy Gyulának folyó hó 10-én délután 4 óéletének 37-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes kimutatát. Amegboldogultnak hült tetemei folyó hó 12-én d. u. 3 1/2 órakor fognak a r. k. egyh. szertartása szerint Földesen örök nyugalomra tetetni. — Mely végtisztességtelre a megboldogult rokonait, ismerőseit és barátait bánatos szívvel meghívjuk. Földes, 1892. október 10-én. Bánatos neje: Borossy Gyuláné szül. Weidner Vilma, gyermeke: Gyula és József; bánatos szülei: Borossy Mihály és neje; bánatos apósa: Weidner József és neje. A temetést az Érczkoporsó-gyár temetk. int. végzi.

Táncestély. Folyó 1892-ik évi október hó 15-én, azaz szombaton, n.-csapó-utca közepén, Kiss József ur 398. sz. házánál, táncztantatósom bevégzése alkalmából, — zártkörű utolsó-estélyt rendezek. Nagy Gyula, hatóságilag engedélyezett táncztantó. Kezdeté 8 óra-kor. A próbál teljesen zárt sátorban tartatik. A t. vendégek által hozott ételek és italok a rendezőség szobájában számozva beadhatók és az arról adott bércezkra egész éjjel bármikor kivethetők.

Vérezgő macska. Emeltettük tegnap lapunkban, hogy Szabó Róza nevű 5 éves kis leányt egy macska életveszélyesen meg-mart. — A szerencsétlen leányt ma vitték föl Budapestre a Pasteur intézetbe, mert az orvosi vélemény szerint a macska veszett volt.

A vidéki színészet rendezése. Ismeretesek azok a szomorú állapotok, a melyek az ország sok helyén a vidéki színészet körében uralkodnak. Ismételen felhívták már az országos színészegyesület illetékes köreit ezekre a visszá állapotokra. A sok szónok végre meg lett a foganatja, mert az egyesület központi igazgatótanácsa körlevelet intézett az összes vidéki színgazgatókhoz, a hol a multak szomorú tapasztalatait felsorolva, értesíti őket a tanács jövböen elfogalando állaspontjáról. A körlevelben többek közt a következőket olvassuk: »Már a folyó évben szigorítottuk a konczessziók körüli eljárás: az alapszabályok egészen szigorú értelmezését és alkalmazását azonban — az előbbi, sokat elnéző s nagyon praktikalitás természetű — rendszer kellő átmenetelének indokából akkor még mellőztük. De nem fogjuk ezt tenni, midőn a jövő esztendő elején ismét eljő az ideje annak, hogy a konczessziót kérő folyamodványok sorsa felett határozzunk. Ezuttal igenis a legszigorubb kritika tárgyává fogjuk tenni a színgazgatók működését és kerielhetetlenek leszünk minden viszszeállással és kötelesség mulasztással szemben. Hasonló eljárás fog követelni a többi egyesületi tagok irányában s ha az egyesület kormány egyik-másiknál arról győződik meg, hogy a kötelesség teljesítésének még becsületes igyekezete sincs meg az illetőben, nem fog késni odáhatni, hogy az ilyen tag kilegyen zárva az egyesület köréből. Csakis így, a rendnek teljes meghonosításával, az egyesületi alapszabályok feltetlen tiszteletben tartásának biztosításával és a jelen körlevelben hangsúlyozott egyéb kele-letek betartásával készíthető előama nagy átalakulás, melyet a vidéki színészet immár annyira igényel.«

Hamis ötvenesek. Azoknak, a kik szerencsések nagy bankokkal rendelkezni, ajánljuk figyelmebe, hogy most már az ötveneseket is vizsgálát alá vegyék, mert ebből is vannak már hamisított példányok forgalomban. A hamisítottakat ismertető jelők: durva papirosok, s világosabb színűkön kívül a német szövegben az »angenommen« helyett tévesen »angenemmen«, s »Gulden« helyett 50-es szám után írt »forint«.

Bécs-berlini versenyivás. A Steglitz, német város egy korcsmájában mulatozó vidám komániának eredeti ötlete támadt. A jökedvű társaság elhatározta, hogy a bécsi sörivő kartársakat felszólítja, hogy a bécs-berlini versenylovasági analogiájára rendezzenek egy bécs-berlini versenyivást. A versenyzők egy időben indulának Berlinből és Bécsből, mellé pedig gyalog; minden korcsmában meg kellene állapodni és legalább is egy meszely sört felhőrpenteni. A berlini sörivők kedélyes emberek, a bécsiek dettó, a bécsi sörivők pláne rendkívül kedélyesek, mi tehát annak a jöhiszmű véleménynek adunk kifejezést, hogy a berliniektől kinált mérközést kész örömmel fogadják el.

A hevesmegyei gazdasági egyesület telepét Gyöngyösön, a Gyöngyös-Visontai Szőlőszeti-társaság átvette, azt kibővítvén nagy áldozattal az új szőlőszet fejlesztésére berendezte, melynek élén Csomor Kálmán az »Egy év a szőlőben« czimú szaklap szerkesz-

tője áll. — A társaság nagyban termeli az amerikai alany és direkttermő szőlővesszőket, valamint a fás és zöldajtásokat eladás czéljából. — Hasznos szolgálatot hiszünk tenni olvasóinknak, ha ezen neves, üzletszerűen berendezett szőlőtelepet olvasóinkkal megismer-tetjük, ahol szükségleteit beszerezheti. — Levelek a következőképen czimzendők: »Gyöngyös-Visontai Szőlőszeti-Társaság« Gyöngyösön.

Modern Dianák. Franciaországban az elegáns hölgyek közt napról-napra terjed a vadász-szenvedély s minden szempontban szaporodik a női vadászok száma. Szeptember hóban — jegyzik fel nagy lelki örömmel a sport-lapok — csupán Seine megyében 148 hölgy szerzett vadászengedélyt. A vadászölgyek egészen külön divatot teremtenek maguknak, a mire szükség is van, miután rendes ruhájukban a hölgyek nem vadászhatnak, előjűknek, az antik Dianát pedig nem követhetik toalettdol-gában. A francia hölgyek által használt vadászkosztümöknél mind jobban tért hódít a nadrag, mely azonban természetesen nem olyan ideálisan szűk, mint a Journal amusan híres képein, hanem ellenkezőleg igen bő, térdig érő és lábszár védőben folytatódó bugyogó, melyre ugyancsak térdig érő, ránczos kis szoknya borul. Megjegyezzük végül, hogy nemcsak Franciaországban, hanem nálunk is van több kitűnő vadászónő; a legjelesebbek egyike Pejacsevich Vay grófnő, ki ezidén Tatrafüreden élénk részt vett a zergevadászatban.

Özvegyek és árvák az állam kenyérében. A képviselőház tagjai e héten fogják megkapni a pénzügyminiszternek terjedelmes jelentését az 1842-től 1889-ig terjedő negyvennyolc év alatt ellátásban részesített azokról az özvegyekről és árvákról, akik 1889. decz. 31-én ellátásukat tényleg meg élvezték. Az előterjesztés megjelöli az özvegyek és árvák által élvezett járandóság évi összegét, a férj, illetőleg atya szolgálati minőségét, beszámított szolgálati idejét s a tényleges szolgálatban utóljára huzott fizetés évi összegét is. — Több ezere meg azoknak az özvegyeknek és árváknak a száma, a kik az állam kenyérét eszik, de ugyancsak szűken van kimérve számukra ez a kenyér. — Van köztük olyan özvegy is, a ki évenként 43 forint és 80 kr, s olyan árva, a ki évenként 5 forint 47 kr »ellátást élvez.« 1889. évi deczember hó 31-én, a meddig a miniszteri kimutats terjed, a legnagyobb özvegyi ellátása volt: Grenzenstein Gabriella miniszteri tanácsosné-nak (1800 frt) és Perczel Béláné kuriai előkö-nének (1780 frt). Az árvák közül egyetlen egy: Szende Erzsébet, Szende Béla elhunyt honvédelmi miniszter leánya részesült kedgyként jelentékenyebb, 630 forintnyi, évi ellátásban. Az özvegyi ellátások tulajdonon nagyobb része alatta marad az évi 600, az árváké alatta az évi 200 forintnak.

Tüzlőtök gyakorlata. Mint halljuk, a tüzlőtök vasárnap d. u. nagy mászó gyakorlatot rendeznek a Kossuth-utcai új tüzlőtöltő bódénál.

Közgazdaság. Filloxéra — peronospora.

A már sajnosan ösmert s alig gyógyítható filloxeraveszt és a szinte eléggé ösmert peronosporát ma is sokan összetelveztik a szőlősgazdák közül. Több-ször van alkalmam a szőlőbirtokosokkal érintkezni s így igen soknak fentebbi téves nezetet eloszlathattam. Az általános többség azonban maig is e véleménynyel tart s épp ezért nem tartom érdeketlennek, hogy a kettő között levő — nagyon is alapos — választóvonalat, külömbségét megvilágitassam. A peronospora-veszt, mely a szőlő levél-tetét támadja meg s azt teljesen tönkre képes tenni s ebből kifolyólag a vesszők teljes kiéredését is megakasztja, nemcsak fellépésének első évében, de a második évben, a vész elmul-ta után is jelentékeny nyomokat hagy maga után. Nevezetesen a levéltet nem lesz oly tude zöld; a vesszők alacsony növések s vékonyak lesznek s a termés — ha minőség tekintetében megfelelő lenne is — mennyiség dolgában keves leend.

Mindezek a jelek a peronospora-veszt után tévedésbe ejtették a laikus szőlősgazdát.

Tévedésbe ejtették pedig ugy, hogy ók kizárólag a filloxéra fellépésének tulajdonították azt. E feltevés nem lehet tökéletes, nem pedig azért, mert könnyen visszavezethető a peronospora előző évi csapására. A gazdák ugyanis a filloxeraveszt minden fázisát átéltek s visszaemlékeznek az akkor — bizonyára nem örömmel — tapasztalt jelekre, melyekhez hasonlót a peronospora után következő évben is tapasztaltak.

Különösen a sik szőlők tulajdonosai kértelkednek szőlőik megtarthatásán. Azt hiszem azonban, hogy azon birtokosok, kik szőlőik talaját megvizsgáltatták és az abban megkövetelt — filloxeramentesnek ösmert — 75 százalék kvarez tartalmat ki tudták mutatni, bizonyára nem kértelkednek. Nincs rosszabb a Tamáskodó embereknél.

Előismerem, van okunk a Tamáskodásra, hitetlenkedésre; sok bajt értünk, sok nehézségen estünk keresztül s bizony nem egyszer végeredményként a család maradt. Nem csoda, a kísérletezések, tapogatódzások idejét éltük s minden kísérlet nem sikerülhetett. De már az mégis elítélendő dolog, hogy igen sok

homoki szőlősgazda, sőt a laikus szőlősgazdák nagyobb része, saját, de előre meg nem fontolt kárakra kísérleteznek. A multkor szőlőbirtokokkal jöttem össze, kik mind azzal dicsekedtek, hogy ők csak nevétek permetező gazdátársaitak nem permeteztek, mégis csak oly szépen álló szőlők voltak, mint a többieknek. Kértem, tanácsoltam, ne tegyék ezt, nem föl-tételezem, de megeshetik, hogy szavaim falra hányt borsó voltak.

Akárhogy van is, ha nem is fogadtak volna meg szavaimat, az az ő káruk s ők fog-nak elhamarkodottságukért kár, bosszúságot szerezni önmaguknak, nem én.

Fogadják birtokosaik a pár figyelmeztető szót őszintén, bizzanak abban, melyet az állam, mely kizárólag korrekt adatokkal áll elő, mint kipróbált dolgot ad a közönség használatára.

Budapesti gabonatözsde. Hivatalos jegyzések Október 10-én. Buza őszre 7.45 pénz, 7.47 áru, tavaszra 7.81 pénz 7.83 áru. Tengeri 1892. okt.—nov.-ra 4.78 pénz, 4.80 áru. 1893. máj.—jun.-ra 5.09 pénz, 5.11 áru. Zab őszre 5.37 pénz, 5.39 áru. — Káposzta-repeze aug.—sept. — pénz, — áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 8.
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1 Óreg nehéz (páronként 300—400 kilgron felüli súlyban) — 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilgron felüli súlyban) — 3. Fialat nehéz (páronként 320 kilgron felüli súlyban) 44.—44.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 kilgron, súlyban 44.50—45.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilgron terjedő súlyban) 46.—46.60 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) — 7. Közép (páronként 220—280 kilgron, súlyban) 45.50—46.50 8. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 47.50—49.50 III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) 44.—45.50 — 10. Közép (páronként 220—260 kilgron, súlyban) 45.—45.50 — 11. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 46.—46.50 — Sertés létszám: okt. 7. napján volt készlet 130,733 darab. A hízott sertés-üzletirányzata: változatlan. — Hízalatti való sertés 16.—18.—, malacz (11—20 hónapos korban) felhajtott 2171 drb.

VASUTI MENETREND.

1892. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest—Nagy-Várad felé	reggel 8 ó. 40 p.
" " " " " "	déli 12 ó. 52 p.
" " " " " "	este 10 ó. 31 p.
Csak Nagyvárad felé	délután 3 ó. 40 p.
Szatmár felé	délután 3 ó. 24 p.
" " " " " "	este 7 ó. 45 p.
" " " " " "	éjjel 3 ó. 09 p.
Miskolcz felé	délután 8 ó. 45 p.
" " " " " "	délután 3 ó. 35 p.
" " " " " "	este 7 ó. 35 p.
B.-Szt.-Mihály felé máv-ról	reggel 5 ó. 48 p.
" " " " " " vásártérről	6 ó. 04 p.
" " " " " " máv-ról	délután 3 ó. 19 p.
" " " " " " vásártérről	3 ó. 38 p.
Füzes-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó. 15 p.
" " " " " " vásártérről	4 ó. 32 p.
Ohat-Köcsig máv-ról	délután 5 ó. 10 p.
" " " " " " vásártérről	5 ó. 24 p.

Debreczenbe érkezik:

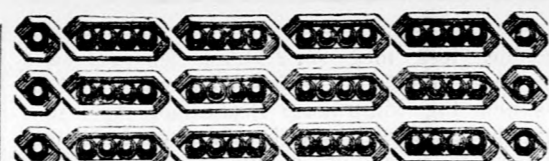
Debreczenbe N.-Várad-P.-Ladány felől reggel	2 ó. 44 p.
" " Budapest felől délután	3 ó. 09 p.
" " " " " " gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
Csak Nagyvárad felől reggel	7 ó. 42 p.
Szatmár felől reggel	8 ó. — p.
" " " " " " délután	12 ó. 29 p.
" " " " " " este	10 ó. 16 p.
Miskolcz felől reggel	8 ó. 07 p.
" " " " " " déli	12 ó. 36 p.
" " " " " " este	7 ó. 20 p.
Büd-Szent-Mihály felől vásártérről reggel	8 ó. 03 p.
" " " " " " máv-ra	8 ó. 17 p.
" " " " " " vásártérről délután	5 ó. 46 p.
" " " " " " máv-ra este	6 ó. 05 p.
Füzes-Abony felől vásártérről délután	5 ó. 23 p.
" " " " " " máv-ra	5 ó. 37 p.
Polgár-Ohat-Köcsig vásártérről reggel	8 ó. 12 p.
" " " " " " máv-ra	8 ó. 27 p.

Budapestről—Debreczenbe indul:

Személy-vonat reggel	8 óra 25 pkor.
Gyors-vonat délután	2 óra 10 pkor.
Személy-vonat este	7 órákor.

(Egységes vasuti- — zóna — idő szerint.)

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felölös szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)



Fertőtlenítésre!

Muraközy Károly debreczeni gyógyszerész ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe saját készítményü

5% Carbol és 1% Sublimat

házi-szappanait,

mint a legbiztosabb óvszereket a kolera ellen.

Ezen szappanok a háztartásban, a jelen járványos időben úgy a kéz-, mint a ruhamosáshoz nélkülözhetetlenek.

Ára darabonként

a Carbol-szappannak 20 kr.
a Sublimat szappannak 15 kr.

Kaphatók helyben úgy a készítőnél, mint az összes gyógyszerárakban és minden nagyobb üzletben.

Vidéki megrendelések a készítőhöz intézendők.



A helybeli piacon több ízben előfordult végeladásokkal szemben — nehogy t. vevőink ezek által befolyásolva legyenek — elhatároztuk, hogy az ugy is túlhalmozott raktárunkon levő árucikkeink nagyrészt

hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁSRA

bocsátjuk.

Tudatjuk tehát a n. é. közönséggel, hogy a mai naptól kezdve raktárunkon levő

Ruhakelméket, Flanelleket, **BARCHENTEKET (velez),**

Cretonokat, atlas satineket, batisztokat

TRICOT DEREKAKAT

Szőnyegeket, ágy- és asztalterítőket

JUTTE- ÉS SZÖVET-FÜGGÖNYÖKET

valamint

FÉRFI GYAPJU SZÖVETEKET

gyári áron alól

(394) árusítjuk el: 6—2

Bosznay J. és Társa.

LEGNAGYOBB

Agyag- és porcellán-raktár

a világhírű

Budweisi Gyártmányban

LEGOLCSOBB ÁRAK MELLETT

TÓTH GYULA

VAS NAGYKERESKEDŐNÉL,

DEBRECZEN,

a városháza sarkán.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ugyanitt megrendelhető a „KALIGRAF”

amerikai írógép

intézeteknek, nagykereskedőknek,

gyenge szeműeknek,

fogyatékos kezűeknek

legszebb és leggyorsabb írórendszer.

STEINER ÉS WITTMANN

Főpiacz, Miskolcyné urnó házában, a vármegyháza mellett.

ÚJ ÜZLET.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Debreczenben

STEINER és WITTMANN

törvényesen bejegyzett cég alatt, a főpiaczon, a vármegyház mellett Miskolcyné-féle házbán,

női- és férfidivat-üzletet

nyitottunk; ezen üzlettel kapcsolatban dúsan felszerelt raktárt tartunk férfi és nő divat-, rövid, szövött és béles, továbbá csipke és paszomány-árak, valamint férfi-, női- és gyermek-fehéreműek chifon, vászon és kanavászok, saját készítményű rajzolt, megkezdett és himzett kézi munkákból ugyszintén csipke és szövet függönyök, valamint mindenféle kézmunkához szükségesek kellekekéből.

Minden cikk a megjegyzett szabott áron adatik el.

Támaszkodva évek hosszú során át elsőrendű fővárosi üzlegeknél szerzett tapasztalatainkra, biztosítjuk a nagyérdemű közönséget, hogy pontos, szolid kiszolgálás által, valamint dúsan felszerelt, a legfokozottabb igényeknek és a legújabb divatnak megfelelő raktárunk segítségével mindent el fogunk követni, hogy nagyrabcsült vevőink teljes bizalmát és megalgedését kiérdemeljük.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN,

(399)

Kolera elleni óvszer.

Hirneves orvosok, kolera-járvány esetén, ivóvíz helyett állandó italul csakis jó

SZÍKVIZET

rendelnek

E célra ajánlom a n. é. közönség figyelmébe az általam vegyítzta folyékony szénsavval és szűrt vízzel gyártott, helybeli tekintélyes orvosok által megvizsgált és kitűnőnek elismert kénsavmentes

SZÍKVIZEMET.

Megrendelések nevem alatt vásártér, 1863. sz. a. intézendők.

Kiváló tisztelettel: **Szabó Kálmán** gyógyszerész, (400.) 6—8.